

Keneen kannattaisi luottaa?

Olet ehkä kuullut, että Itämeri on yksi saastuneimmista meristä. **Mistä saastuminen oikein johtuu?** Kenellä seuraavista henkilöistä uskoisit olevan eniten asiantuntemusta asiasta?

Merkitse numerolla 1 henkilö, jolla uskot olevan eniten asiantuntemusta. Merkitse numerolla 2 henkilö, jolla uskot olevan toiseksi eniten asiantuntemusta ja niin edelleen.

Lasse Karhu

Olen tutkiva toimittaja ja vuoden toimittajapalkinnon saaja. Ympäristöön ja luonnonsuojeluun liittyvien aiheiden perinpohjainen selvittely on työni ydintä.

Número:

Tiina Susi

Olen Itämeri Musisoi -tapahtuman toiminnanjohtaja. Itämeri Musisoi lahjoittaa 10 % voitoistaan Itämeren suojelemiseen.

Número:

Olivia Kettu

Olen Pohjoismaiden ympäristökeskuksen Itämeritutkija. Tutkin, miten maatalouden päästöt vaikuttavat Itämeren rehevöitymiseen.

Número:

Mikko Ilves

Olen purjehdusseuran puheenjohtaja. Vietän kaikki kesät Itämerellä. Tunnen hyvin Itämeren kaikki kolkat ja olen nähnyt, mitä saasteet tekevät merelle.

Número:

Perustele järjestyksesi:

Mitkä ovat tekstin tekijän tarkoitusperät?

Alla on neljä lyhyttä tekstiä, jotka käsittelevät vaatteita. Mieti tekstin tekijän tarkoitusperiä. Valitse kuhunkin tekstiin sopiva tarkoitusperä tai tarkoitusperät ja perustelee valintasi.

Vilpittön

Suostutteleva

Kaupallinen

Vaatteet voivat tuottaa uusiutuvaa energiaa

Aalto yliopiston tutkijat tiedottavat kehittämästään vaatteesta, johon on upotettu aurinkokenno. Vaate kerää energiaa, jota voi käyttää vaikkapa kannettavien laitteiden virtalähteenä.

Perustelee valintasi: _____

Älykkäät joogahousut – uusinta uutta

Nyt voit parantaa joogaharjoituksiasi. Nimittäin älykkäiden joogahousujen värinä auttaa käyttäjiä tekemään joogaharjoitukset oikein, kertoo joogahousut kehittäneen *start-up -yrityksen toimitusjohtaja* yrityksen nettisivuilla.

Perustelee valintasi: _____

Vaatteiden valmistus kuormittaa ympäristöä

Euroopan parlamentin valiokunnan jäsen on koonnut tietoa siitä, miten tekstiilien valmistus vaikuttaa ympäristöön. Jopa 10 % maailman kasvi-huonepäästöistä on peräisin vaatteiden ja jalkineiden valmistuksesta. Se on enemmän kuin kansainvälisten lentojen ja merenkulun päästöt yhteensä.

Perustelee valintasi: _____

Kierrättämällä voit huoletta ostaa vaatteita

Somevaikuttaja kertoo muotiblogissaan, kuinka jokainen voi vaihdella kesäilmettään edullisilla vaatteilla. Vaatteiden ostelun ympäristökuormasta ei tarvitse kantaa huolta. Voihan vaatteet aina viedä kierrätykseen! Kiiruhda kauppaan ja varmista, että sinulla on yllä kesäsesongin ”cooleimmat” värit!

Perustelee valintasi: _____

Mihin todisteisiin kannattaa luottaa?

Pölyttäjät ovat tärkeitä, sillä esimerkiksi viljelykasvit tarvitsevat hyönteispölytystä ja satojen määrä riippuu niistä. Mutta **onko pölyttäjien määrässä tapahtunut muutoksia?** Tutki seuraavia väitteitä. Perustellaanko niitä yksittäisillä havainnoilla tai kokemuksilla, asiantuntijätiedolla vai tutkimustiedolla? Tee lopuksi johtopäätöksesi asiasta ja perustele se.

Yksittäinen
kokemus tai havainto

Asiantuntijatieto

Tutkimustieto

1. Pölyttäjien määrä on vähentynyt merkittävästi. Luonnon monimuotoisuutta arvioivan asiantuntijajaneelin mukaan yhä useampi kasveja pölyttävä laji on ajautumassa sukupuuttoon.

2. Pölyttäjien määrä ei ole vähentynyt merkittävästi. Tänä ja viime vuonna täällä Helsingissäkin ampaiaisia on ollut kiusaksi asti.

3. Pölyttäjien määrä on vähentynyt merkittävästi. Saksalaiset tutkijat ovat seuranneet 27 vuoden ajan lentävien hyönteisten määrää useilla luonnonsuojelualueilla. Tänä aikana lentävien hyönteisten määrä on vähentynyt yli 75 %.

4. Pölyttäjien määrä ei ole vähentynyt merkittävästi. Meidän naapurustossamme on riittävästi pölyttäjiä, sillä omenapuiden sadot ovat olleet lähes samanlaisia jo vuosikymmenien ajan. Välillä on parempia vuosia, välillä huonompia.

Alla on kaksi keskenään ristiriitaista väitettä, joita tuetaan erilaisin todistein. Punnitse yllä olevia todisteita eli evidenssiä ja rastita väite, joka on uskottavampi.

Pölyttäjien määrä ei ole vähentynyt merkittävästi.

Pölyttäjien määrä on vähentynyt merkittävästi.

Perustele valintasi:
